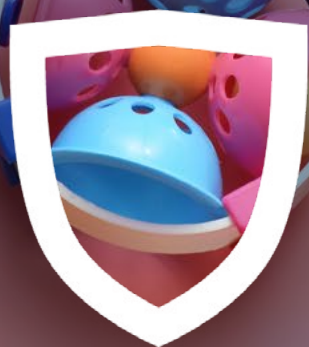

Framkvæmdastjórn
Evrópusambandsins

CASP2021

Samræmd starfsemi
um öryggi vöru

Leikföng frá
netverslunum
utan ESB

Lokaskýrsla

Efnisyfirlit

Efnisyfirlit	2
Listi yfir skammstafanir	2
Samantekt á aðalatriðum	3
1. hluti	
1. Umfang aðgerðarinnar	4
1.1 Markaðseftirlitsyfirvöld sem tóku þátt	4
1.2 Vöruúrtak og prófunarkröfur	5
1.2.1 Vöruúrtak	5
1.2.2 Prófunarviðmið	5
2. Úrtak og prófanir	6
2.1 Úrtaksdreifing og rásir	6
2.2 Prófunarferli	7
3. Prófunarniðurstöður	8
3.1 Yfirlit yfir niðurstöður prófana og helstu niðurstöður	8
3.2 Niðurstöður eftir próftegund	9
3.3 Niðurstöður fyrir hvern aldursflokk	11
3.4 Ályktanir um prófunarniðurstöður	11
4. Áhættumat og ráðstafanir	12
4.1 Niðurstöður áhættumats	12
4.2 Úrbætur sem gerðar voru fyrir prófaðar vörur	12
5. Ályktanir og ráðleggingar	13
5.1 Ályktanir	13
5.2 Tillögur til hagsmunaaðila	14
2. hluti	
1. Hvað er CASP?	16
Hlutverk og ábyrgð	16
2. Vinnuáætlun sértækra aðgerða sem tengjast tilteknum vörum	17
3. Verkfæri og ferli sértækra aðgerða sem tengjast tilteknum vörum	18

Listi yfir skammstafanir

SKAMMSTÖFUN	LÝSING
CASP	Samræmd starfsemi um öryggi vöru
DG JUST	Dómsmála- og neytendaskrifstofa framkvæmdastjórnar Evrópusambandsins
EC	Framkvæmdastjórn Evrópusambandsins
EES	Evrópska efnahagssvæðið
EISMEA	Evrópska nýsköpunarráðið og framkvæmdaskrifstofa lítilla og meðalstórra fyrirtækja
EO	Rekstraraðili
ESB	Evrópusambandið
GPSD	Almenn tilskipun um vöruöryggi (2001/95/EB)
MSA	Markaðseftirlitsyfirvald
PAH	Fjölhringa, arómatísk vetniskolefni
PSA	Sértækar aðgerðir sem tengjast tilteknum vörum
RAPEX- viðmiðunarreglur	Ákvörðun (ESB) 2019/417
TSD	Tilskipun um öryggi leikfanga (2009/48/EB)

Samantekt á aðalatriðum

Markmið aðgerðanna

Verkefni vegna samræmdrar starfsemi um öryggi vöru (CASP) gera markaðseftirlitsyfirvöldum aðildarríkja Evrópusambandsins (ESB)/Evrópska efnahagssvæðisins (EES) kleift að vinna saman til að efla öryggi vara sem settar eru á innri markaði ESB.

Þessar sértæku aðgerðir sem tengjast tiltekinni vöru beindist að leikföngum frá netverslunum utan ESB og seljendum utan ESB á markaðstorgum, sem markaðseftirlitsyfirvöld tilgreindu sem forgangsverkefni fyrir miðaða öryggisrannsókn. Tekið var úrtak af vörunum og þær prófaðar samkvæmt almennum viðmiðum á einni evrópskri rannsóknarstofu sem valin var af markaðseftirlitsyfirvöldum sem tóku þátt.

Vöruúrtak

Plastleikföng / leikföng með plasthlutum fyrir börn yngri en 36 mánaða safnað á netinu og eru upprunnin frá þriðju löndum.

Helstu prófunarkröfur

Úrval ákvæða úr eftirfarandi tveimur stöðlum, og kröfurnar sem settar eru fram í eftirfarandi reglugerð, voru innifalín í prófunaráætluninni:

- EN71-1:2014+A1:2018 Öryggi leikfanga –
1. hluti: Vélrænir og efnislegir eiginleikar;
- EN71-3:2019 Öryggi leikfanga –
3. hluti: Flutningur ákveðinna efna;
- Reglugerð (EB) 1907/2006 – REACH (fyrir eftirfarandi efni) –
 - kadmíum,
 - þalöt,
 - fjölhringa-arómatísk kolvetni.

Bæði vélrænir og efnafræðilegar prófanir voru framkvæmdar af valinni rannsóknarstofu.

Markaðseftirlitsyfirvöld framkvæmdu mat á viðvörnum, merkingum og leiðbeiningum á sínu móðurmáli.

Niðurstöður

- Fjöldi prófaðra leikfanga: 92
 - 50 leikföng ætluð börnum eldri en 36 mánaða
 - 42 leikföng ætluð börnum yngri en 36 mánaða
- Alls uppfylltu 15 leikföng (16%) prófunarkröfur.
- Alls uppfylltu 77 leikföng (84%) ekki prófunarkröfur
 - Vélrænu prófanirnar leiddu í ljós að stærri fjöldi úrtaka uppfyllti ekki kröfur (84%) en efnaprófin (21%).
 - Leikföng fyrir börn yngri en 36 mánaða sýndu aðeins meiri fjölda úrtaka sem uppfylltu ekki kröfur (88%) en leikföng fyrir börn eldri en 36 mánaða (80%).
 - Athuganir markaðseftirlitsyfirvalda á viðvörnum, merkingum og leiðbeiningum sýndu að öll úrtökin (nema eitt) uppfylltu ekki kröfurnar

Helstu ráðleggingar

Fyrir neytendur

Neytendur ættu að sýna aðgát þegar þeir kaupa í netverslunum eða markaðsstöðum (sérstaklega ef seljandi er ekki staðsettur í ESB) og ættu að huga að viðvörnum, merkingum og leiðbeiningum sem fylgja vörnum.

Fyrir rekstraraðila

- Netverslanir og markaðsstaðir ættu að fjarlægja hættulegar vörur sem hafa verið auðkenndar tímanlega og tilkynna neytendum um öryggisvandamál eða innköllunaraðgerðir. Markaðsstaðir ættu einnig að leggja meira á sig til að forðast að hættulegar vörur komi aftur fram á vefsíðum þeirra.
- Merkingarkröfur eru mikilvægar og ættu að koma skýrt fram á vefsíðum og viðmótum þar sem vörurnar eru skráðar til sölu.

Ályktanir

Í úrtakinu var bæði borið kennsl á vélrænir og efnatengdar hættur. Niðurstöðurnar endurspeglar viðvarandi öryggisvandamál sem markaðseftirlitsyfirvöld eiga við að etja í tengslum við leikföng frá netseljendum utan ESB.

Áhættumöt sem framkvæmd voru af markaðs-eftirlitsyfirvöldum sýndu fram á að 53 úrtök höfðu í för með sér alvarlega áhættu, 9 mikla áhættu og 7 meðalmikla áhættu.

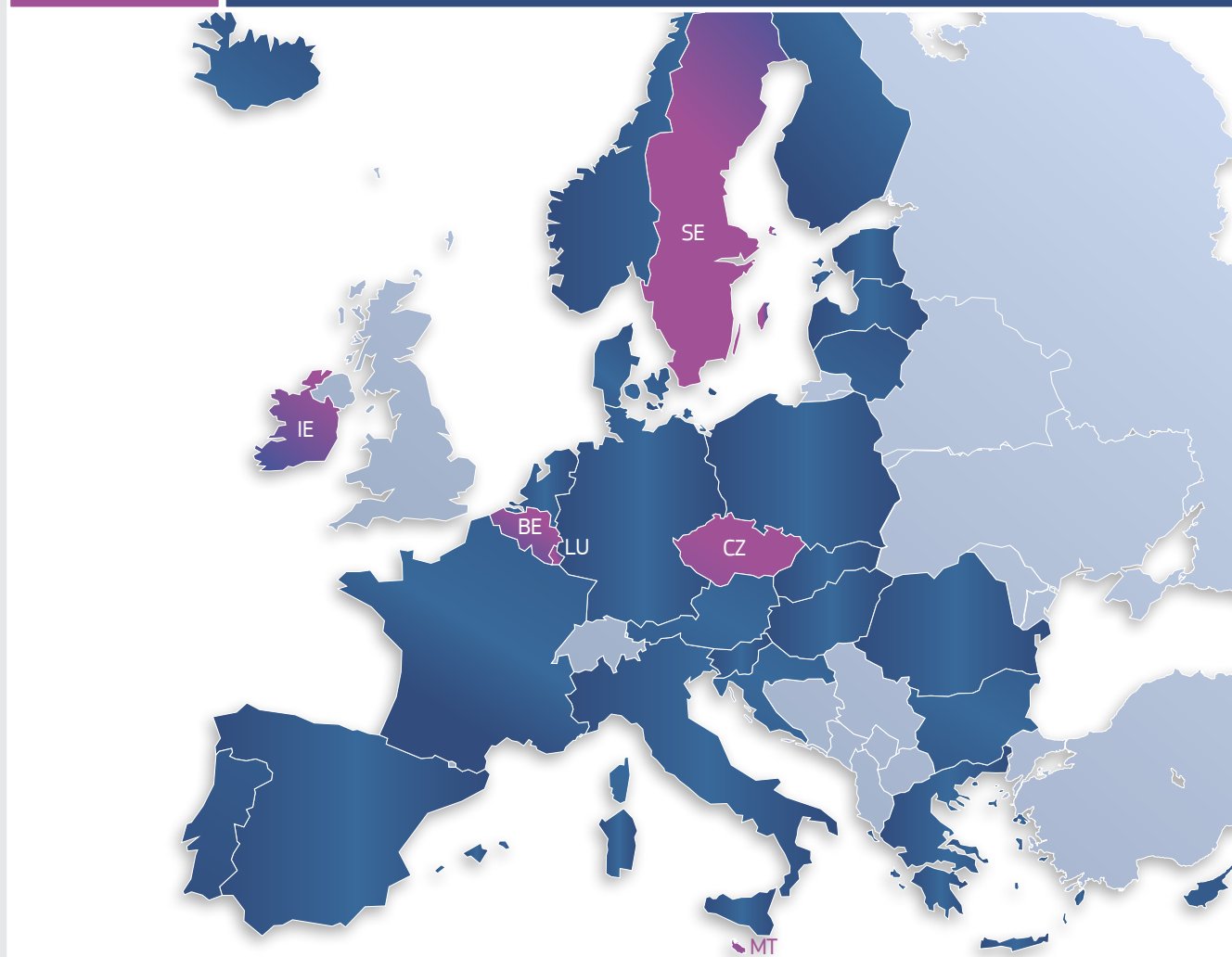
74 skráningar voru fjarlægðar af netmarkaðnum í kjölfar þessarar aðgerðar.

1. Umfang aðgerðarinnar

1.1. Markaðseftirlitsyfirvöld sem tóku þátt

Alls tóku 7 markaðseftirlitsyfirvöld frá 6 aðildarríkjum ESB og 2 EES löndum þátt í sértækum aðgerðum sem tengjast tilteknum vörum (PSA) fyrir leikföng frá netverslunum utan ESB, eins og sýnt er á viðkomandi mynd.

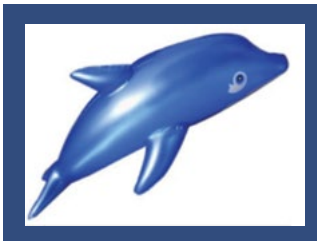
LAND	MSA
Belgía	Ríkisskrifstofa heilbrigðismála, öryggis matvælakeðju og umhverfismála – Alríkisumhverfiseftirlitið Ríkisskrifstofa efnahagsmála – Stjórnarsvið gæða og öryggis
Írland	Samkeppnis- og neytendaverndarráð
Lúxemborg	Markaðseftirlitsstofnun
Malta	Samkeppnis- og neytendamálastofnun Möltu
Svíþjóð	Efnastofnun Svíþjóðar
Tékkland	Tékkneska viðskiptaefftirlitsstofnunin

1.2. Vöruúrtak og prófunarkröfur

1.2.1. Vöruúrtak

Aðgerðin beindist að plastleikföngum og leikföngum með plasthlutum fyrir börn eldri og yngri en 36 mánaða.

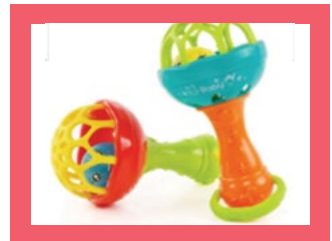
UPPBLÁSIN
GÚMMILEIKFÖNG

BAÐLEIKFÖNG

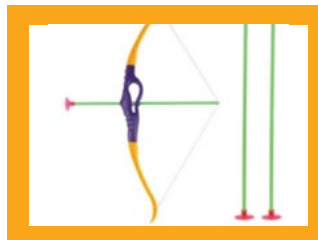
DÚKKUR / DÚKKUSETT

BARNAHRINGLUR

FRÆDSLULEIKFÖNG

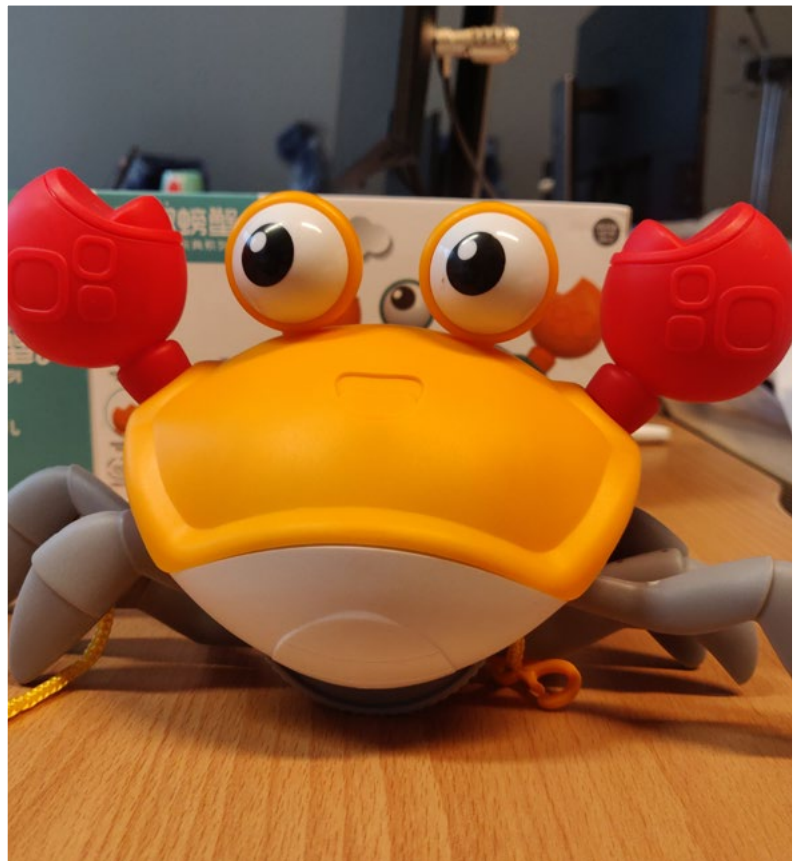
BOGAR OG ÖRVAR

1.2.2. Prófunarviðmið

Með hliðsjón af viðtæku vöruúrtaki var prófunaráætlunin hönnuð til að innihalda mikið úrval af vörutegundum. Úrval ákvæða úr eftirfarandi tveimur stöðlum, og kröfurnar sem settar eru fram í eftirfarandi reglugerð, voru innifalín í prófunaráætluninni:

- EN71-1:2014+A1:2018 Öryggi leikfanga –
1. hluti: Vélræni og efnislegir eiginleikar;
- EN71-3:2019 Öryggi leikfanga –
3. hluti: Flutningur ákveðinna efna;
- Reglugerð (EC) 1907/2006 – REACH (fyrir eftirfarandi efni) –
 - kadmíum,
 - þalöt,
 - fjölhringa, arómatísk vetniskolefni (PAH).

Bæði vélrænar og efnafræðilegar prófanir voru framkvæmdar af valinni rannsóknarstofu. Markaðseftirlitsyfivöld framkvæmdu mat á viðvörnum, merkingum og leiðbeiningum á sínu móðurmáli. Gátlisti með aðalkröfum var undirbúinn af tæknisérfræðingi sem ítarupplýsingar fyrir markaðseftirlitsyfivöld.

2. Úrtak og prófanir

2.1. Úrtaksdreifing og rásir

Úrtakið var framkvæmt á grundvelli forvals af hverju markaðseftirlitsyfirvaldi, í samræmi við sérkenni hvers markaðar.

Leikföngin sem prófuð voru í þessari aðgerð voru tekin eingöngu á netinu og komu frá seljendum utan ESB. Alls voru 113 úrtök pöntuð af markaðseftirlitsyfirvöldum. Eins og við var að búast

tókst ekki að taka á móti tilteknum fjölda úrtaka (14) vegna afbokaðra pantana og tapaðra sendinga. Þess vegna bærust markaðseftirlitsyfirvöldum að lokum 99 úrtök innan þessara sértæku aðgerða sem tengjast tilteknum vörum. Sjö vörur voru notaðar sem úrtök af markaðseftirlitsyfirvöldum sem leikföng en voru síðar flokkaðar sem fljótandi sæti.

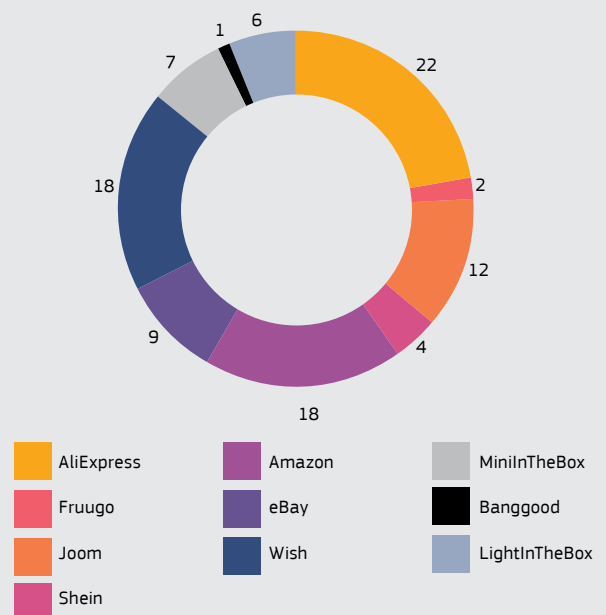
Tafla 1 - Fjöldi úrtaka sem valin voru af viðkomandi markaðseftirlitsyfirvöldum

Land	MSA	Úrtak
Belgia ¹	Ríkisskrifstofa efnahagsmála – Stjórnarsvið gæða og öryggis	17
	Ríkisskrifstofa heilbrigðismála, öryggis matvælakeðju og umhverfismála – Alríkisumhverfiseftirlitið	
Írland	Samkeppnis- og neytendavemdarráð	10
Lúxemborg	Markaðseftirlitsstofnun	20
Malta	Samkeppnis- og neytendamálastofnun Möltu	20
Svíþjóð	Efnastofnun Svíþjóðar	15
Tékkland	Tékkneska viðskiptaefftirlitsstofnunin	17
Samtals		99

Framkvæmdastjórn Evrópusambandsins (EB) er í samstarfi við nokkra markaðsstaði á netinu sem hafa skrifað undir Vöruöryggisheitið². Með því að skrifa undir Vöruöryggisheitið skuldbinda markaðstorgin sig sjálfviljug til að skoða Öryggisgáttina reglulega og fjarlægja allar skráningar á hættulegum vörum úr viðmótum sínum í kjölfar tilkynningar eða viðvörunar frá innköllunarvefsíðu. Markaðseftirlitsyfirvöld tóku úrtök bæði frá markaðsstöðum sem hafa undirritað heitið og þeim sem hafa ekki gert það til að kanna hvort munur sé á þeim úrbótaaðgerðum sem gripið hefur verið til þegar óöruggar vörur hafa fundist.

Mynd 1 sýnir úrval markaðsstaða sem markaðseftirlitsyfirvöld sóttu leikföng frá í úrtakið. Langflestum úrtökum (79) var safnað frá aðilum sem undirritað höfðu Vöruöryggisheitið. Alls var safnað 20 úrtökum frá markaðsstöðum sem ekki hafa undirritað (MiniInTheBox, LightInTheBox, Shein, Fruugo og Banggood).

Mynd 1 - Smásölurásir

¹ Tvö belgísku markaðseftirlitsyfirvöld tóku úrtök saman.

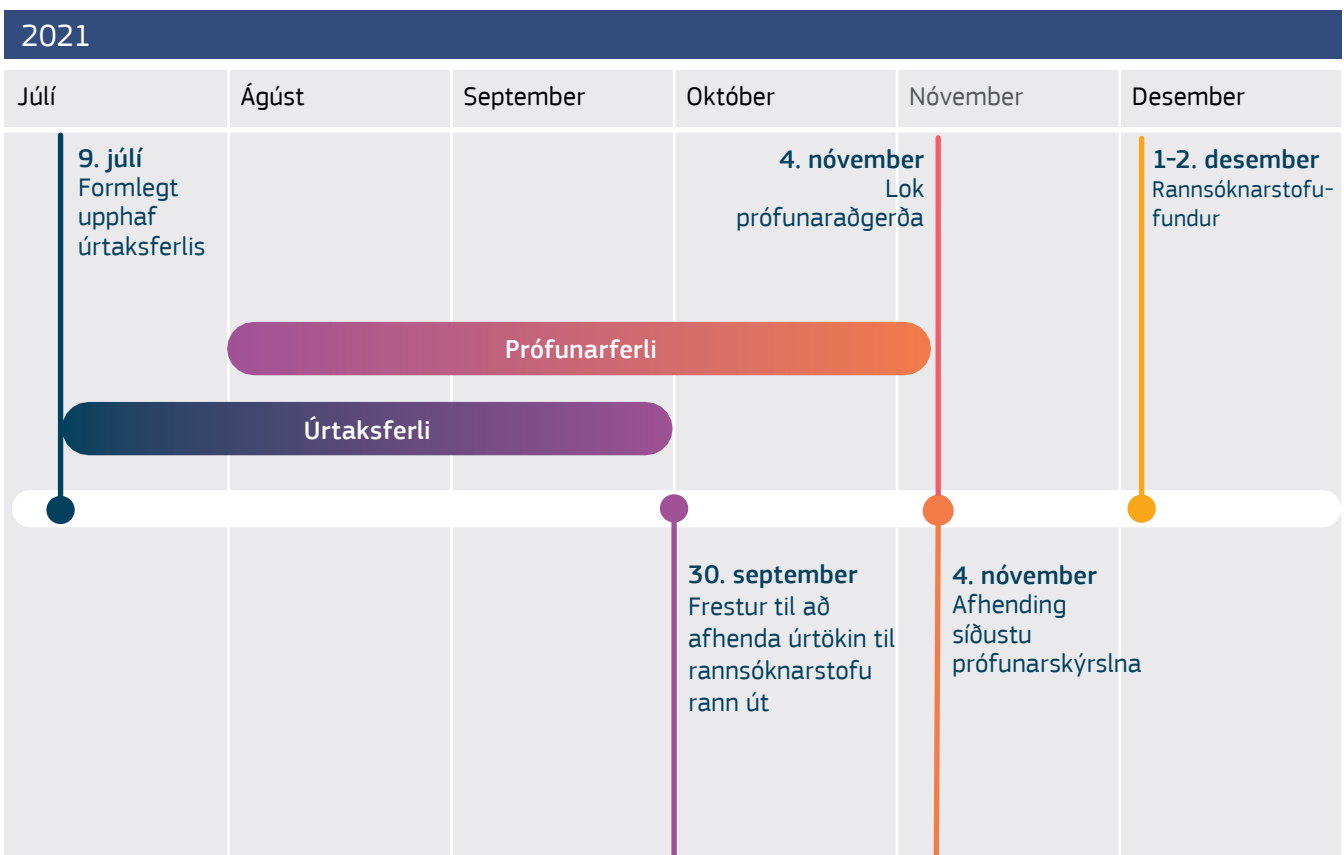
² AliExpress, Amazon, eBay, Rakuten France, Allegro, Cdiscount, Wish, bol.com, eMAG, Joom og Etsy.

2.2. Prófunarferli

Samkvæmt ítarlegri rannsókn fundust 88 faggiltar rannsóknarstofur innan ESB/EES. Verkefnisteymið undirbjó sérlýsingar til útboðs og bauð rannsóknarstofunum að senda inn tilboð. Markaðseftirlitsyfirvöldin fengu í hendur samanburðargreiningu á tæknihæfi og fjárhagslegum tilboðum frá rannsóknarstofunum þremur sem svöruðu útboði verkefnisteymisins. Markaðseftirlitsyfirvöld völdu þá rannsóknarstofu sem sýndi fram á mestu tæknigæðin, en hún hafði faggildingu og getu til að framkvæma öll umbeðin próf og verðið var hagstætt.

Markaðseftirlitsyfirvöldin höfðu tvo mánuði til að safna úrtakinu saman og senda til rannsóknarstofunnar. Prófunarferlinu seinkaði ekki og því lauk þann 4. nóvember. Fundur rannsóknarstofunnar var haldinn 1. og 2. desember 2021 (á blönduðu sniði³).

Mynd 2 - Tímalína ferlis við úrtök og prófanir

³ Starfsfólk verktakans og fulltrúar markaðseftirlitsyfirvaldanna frá Stjórnarsviði réttinda- og neytendamála hjá framkvæmdastjórninni (DG JUST) voru á rannsóknarstofunni með teyminu sem sá um hljóð og mynd, en markaðseftirlitsyfirvöld tóku þátt í fundinum í gegnum Zoom.

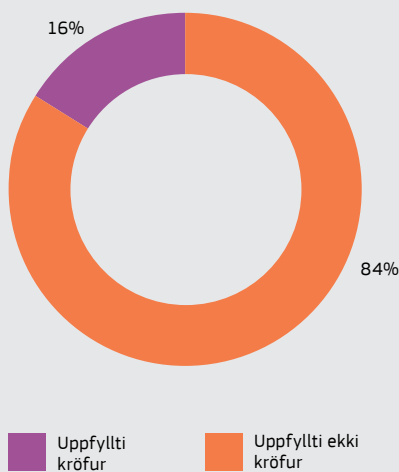
3. Prófunarniðurstöður

3.1. Yfirlit yfir niðurstöður prófana og helstu niðurstöður

99 úrtök voru send til rannsóknarstofu. Hins vegar voru 7 sýni utan úrtaks miðað við að þau voru á endanum flokkuð sem fljótandi sæti. Products misleadingly placed in the market as toys. Prófunarniðurstöður þessara úrtaka eru ekki kynntar í þessum hluta.

Aðeins 15 af 92 leikföngum (16%) sem prófuð voru af rannsóknarstofunni uppfylltu kröfur staðlanna sem eru í prófunaráætluninni. Hin 77 úrtökin sem eftir voru uppfylltu ekki að minnsta kosti eina af kröfunum.

Mynd 3 - Heildarprófunarniðurstöður (N=92)

Vörur settar á markað með villandi hætti sem leikföng

Sjö vörur sem teknar voru í úrtak sem hluti af þessari aðgerð voru markaðssettar og hannaðar á þann hátt að auðvelt væri að rugla þeim saman við leikföng. Hins vegar falla þessar vörur undir skilgreininguna á fljótandi sætum sem tilgreind eru í leiðbeiningarskjali framkvæmdastjórnarinnar nr. 7 um framkvæmd framkvæmdastjórnarinnar á stefnu um öryggi leikfanga - leikföng notið í og á vatni⁴ eru „baðhringir sem eru með innbyggðu sæti með tveimur götum fyrir fætur barns til að hanga frjálst í vatni“. Þessar vörur féllu því ekki undir tilskipun um öryggi leikfanga heldur almennu tilskipunina um vöruöryggi sem kennslutæki.

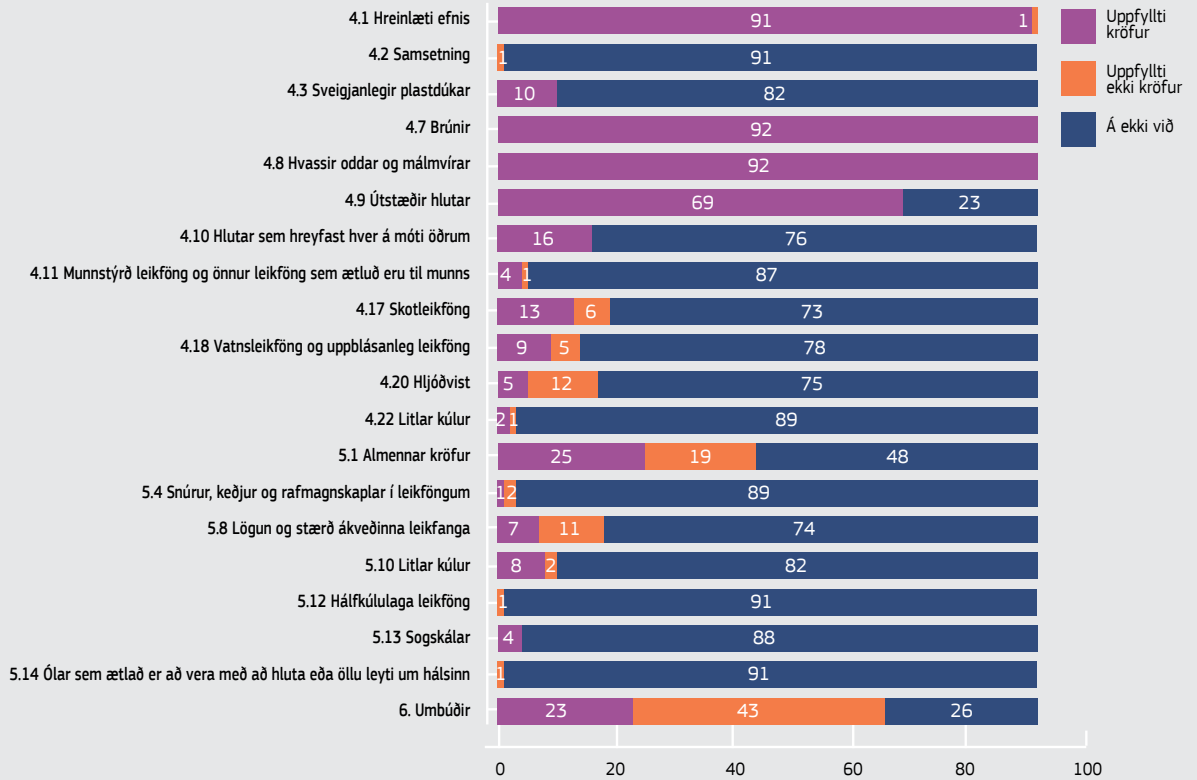
Engar þessara vara uppfylltu kröfur GPSD þar sem þær voru ranglega markaðssettar sem leikföng. Fljótandi sæti ætti að nota undir stöðugu eftirliti fullorðinna og geta ekki verið hönnuð og birt á þann hátt að foreldrar og börn rugli þeim saman við leikfang, sem leiðir til hættu á að barnið drukkna. Upplýsingar um áhættustig sem metið er og ráðstafanir sem gripið hefur verið til fyrir þessar vörur eru fáanlegar í kafla 4.1.

⁴ DocsRoom - Framkvæmdastjórn Evrópusambandsins (europa.eu) <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/3841/attachments/1/translations>

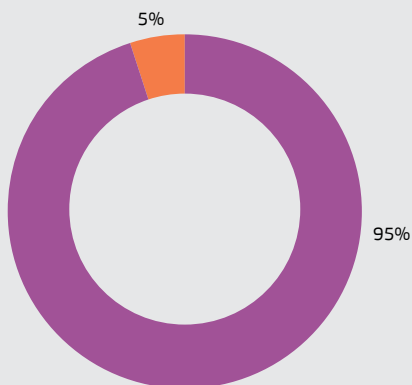
3.2 Niðurstöður eftir próftegund

Mun fleiri vörur stóðust ekki kröfur í vélrænum prófum (84%) en í efnafræðilegum prófum (21%). Niðurstöður prófanna eftir ákvæði eru sýndar á viðkomandi ritum.

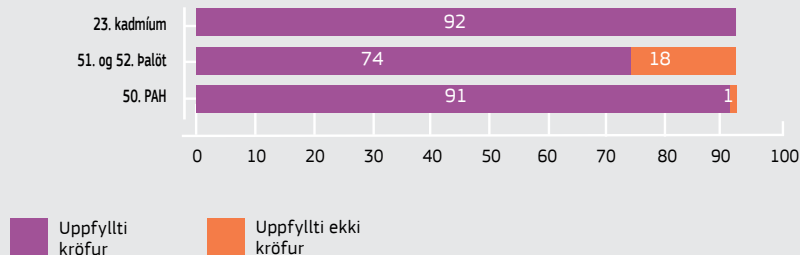
Mynd 4 - Prófunarniðurstöður eftir ákvæðum – EN 71-1:2014+A1:2018 (N=92)

Mynd 5 - Prófunarniðurstöður, EN 71-3:2019 – 3. hluti: Flutningur ákveðinna efna (N=92)

Mynd 6 - Prófunarniðurstöður - Reglugerð (EB) 1907/2006 - REACH (N=92)

Öll úrtökin (nema eitt) uppfylltu ekki kröfur um viðvaranir, merkingar og leiðbeiningar í eftirliti sem framkvæmt var af markaðseftirlitsyfirlöðum. Alls voru 61% úrtakana ekki með CE-merki eða CE-merkið var rangt. Önnur vandamál voru meðal annars:

- vantar upplýsingar um framleiðanda eða innflytjanda;
- viðvaranir voru ekki á réttu tungumáli;
- viðvaranir vantaði, ólæsilegar eða ekki sýnilegar við kaup;
- viðvaranir voru óviðeigandi fyrir fyrirhugaða notkun;
- viðvaranir fylgdu ekki orðinu „viðvörðun/viðvaranir“.

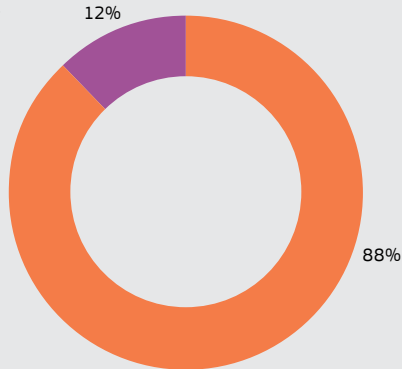
3.3 Niðurstöður fyrir hvern aldursflokk

Af 92 leikföngum sem voru prófuð voru 54% (50) leikföng ætluð börnum eldri en 36 mánaða en 46% (42) voru ætluð börnum yngri en 36 mánaða.

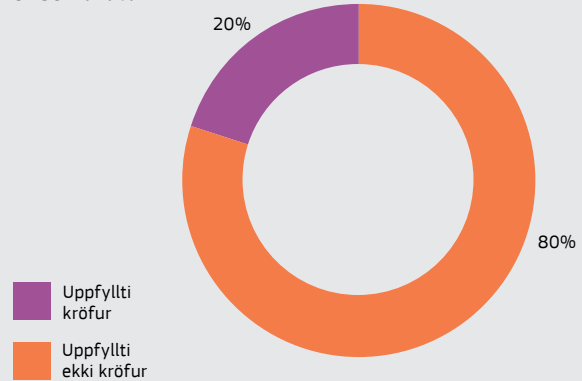
Leikföng fyrir börn yngri en 36 mánaða sýndu aðeins hærra bilanatíðni (88%) en leikföng fyrir börn eldri en 36 mánaða (80%).

Mynd 7 - Prófníðurstöður í hverjum aldursflokki

Heildarprófunarniðurstöður fyrir leikföng sem ætluð eru börnum yngri en 36 mánaða

Heildarprófunarniðurstöður fyrir leikföng sem ætluð eru börnum eldri en 36 mánaða

3.4. Ályktanir um prófunarniðurstöður

Í úrtakinu var bæði borið kennsl á vélrænar og efnatengdar hættur. Niðurstöðurnar endurspeglar viðvarandi öryggisvandamál sem markaðseftirlitsyfirvöld eiga við varðandi leikföng frá netverslunum utan ESB.

Vélrænar áhættur

Hlutfall vélræna bilana var mjög verulegt (84% vara uppfylltu ekki kröfur). Áhætta tengd vélrænni bilun er líklegri til að vera auðkennd af neytendum og markaðseftirlitsyfirvöldum en efnafræðileg áhætta sem leikföng geta haft í för með sér. Gott vélrænt samræmi var skráð á brúnum (ákvæði 4.7), oddum og málmvörum (ákvæði 4.8) og útstæðum hlutum (ákvæði 4.9), sem stafar mest af hættu á meiðslum fyrir börn.

Fjöldi úrtaka uppfyllti ekki kröfur eftirfarandi ákvæða, sem getur leitt til talsverðrar áhættu:

- Ákvæði 4.20 hljóðvist (12 úrtök), sem leiðir til hættu á eymaskemmdum;
- Ákvæði 5.1 um smáhluti (19 úrrök), sem leiðir til köfnunarhættu;
- Ákvæði 5.8 um lögum og stærð tiltekinna leikfanga (11 úrtök), sem leiðir til hættu á teppu í vélinda.

Að auki uppfyllti mjög mikill fjöldi úrtaka (43) ekki kröfur 6. liðar um þykkt umbúða. Leikfangaumbúðir eru lykilöryggiskrafa en foreldrar eða umsjónarmenn geta auðveldlega gleymt þeim. Í stuttu máli, ef poki er nógu stór til að hylja barnshöfuð og nógu þunnur til að loða við munn barna og nef, skapast alvarleg hættu á köfnun. Þess vegna eru leikfangaúrtökin sem uppfylla ekki kröfur í tengslum við umbúðir alvarlegt áhyggjuefni.

Efnafræðilegar áhættur

Helsta efnafræðilega vandamálið sem greint var tengdist þalötum. Alls uppfylltu 20% úrtakana (18) ekki kröfur um þalöt. Sum þalöt eru kemísk mýkiefni sem eru mikið notuð til að mýkja plast. Komandi hefur í ljós að þessi efni „skolast“ úr leikföngum og valda alvarlegum langtíma sjúkdómum eins og krabbameini og ófrjósemi. Prófunin hefur bent á þetta efni sem lykilatriði sem veldur áhyggjum.

Viðvaranir, merkingar og leiðbeiningar

Athuganir markaðseftirlitsyfirvalda á viðvörunarmerkingum og leiðbeiningum leiddi í ljós að öll úrtökin, nema eitt, sýndu að minnsta kosti eitt stjórnsýslulegt frávik. Algengustu vandamálín tengdust röngum eða vantandi CE-merkingum, vantandi upplýsingum um framleiðanda eða innflytjanda og vantaði viðvaranir á þjóðtungumálum þess lands sem varan er seld í.

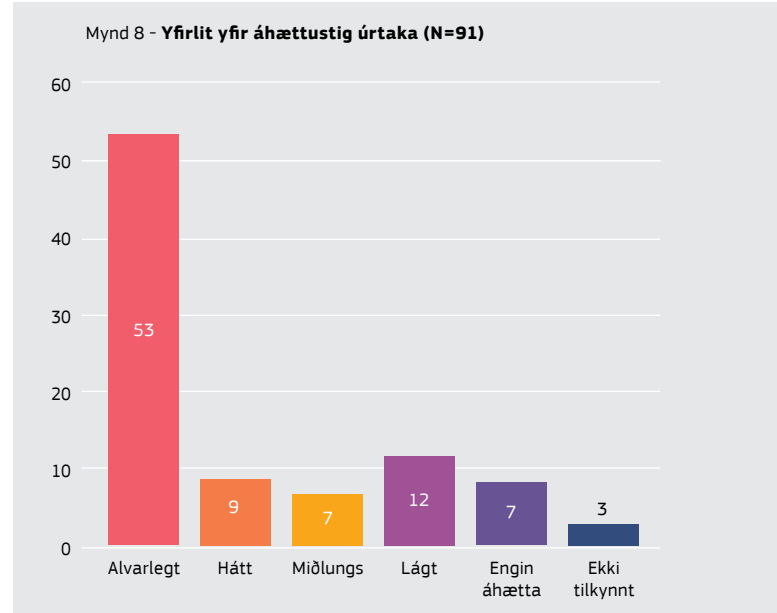
4. Áhættumat og ráðstafanir

4.1. Niðurstöður áhættumats

Samkvæmt tilskipun um öryggi leikfanga⁵, eiga leikföng sem markaðssett eru innan ESB að uppfylla öryggiskröfur sem settar eru fram í tilskipuninni. Leikföng mega sér í lagi ekki stofna öryggi eða heilsu notenda í hættu ef þau eru notuð sem skyldi eða á fyrirsjáanlegan hátt. Áhættumat á vöru skal byggjast á ákvörðun Framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 2019/417⁶ (RAPEX-viðmiðunarreglum). Til að þróa áhættumöt notuðu markaðseftirlitsyfirvöld tólið Viðmiðunarreglur fyrir áhættumat⁷ sem Evrópusambandið hefur umsjón með.

Ennfremur, skv. grein. 34 í reglugerð 2019/102⁸, skulu markaðseftirlitsyfirvöld ganga inn í upplýsinga- og samskiptakerfi markaðseftirlits (ICSMS) í tengslum við vörur sem gerðar eru aðgengilegar á markaði þar sem ítarlegt athugun á samræmi hefur farið fram.

Á mynd 8 sjást áhættustig (byggt á áhættumötum sem markaðseftirlitsyfirvöld sáu um) þeirra úrtaka sem uppfylltu ekki kröfur⁹.

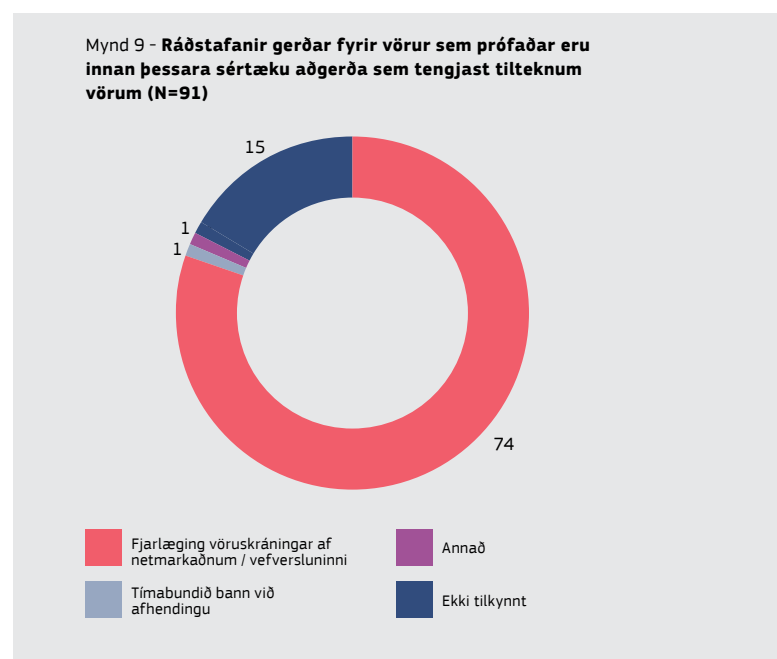

4.2. Úrbætur sem gerðar voru fyrir prófaðar vörur

Samkvæmt prófniðurstöðum og þeim áhættumötum sem gerð voru, munu markaðseftirlitsyfirvöld ákveða hvaða leiðréttingarráðstafana taka skuli til fyrir þær vörur sem ekki uppfylltu löggjöf ESB og/eða viðeigandi staðla til að sneiða hjá því að hættulegar vörur berist á innri markað ESB.

EB hefur verið í samstarfi við nokkra netverkvangana sem hafa skrifað undir Vöruöryggisheitið og hafa skuldbundið sig til að skoða Öryggisgáttina reglulega og fjarlægja hættulegar vörur sem eru tilkynningarskyldar af vefsíðum sínum. Mikill fjöldi úrtaka frá markaðsstöðum sem höfðu undirritað Vöruöryggisheitið uppfylltu ekki gildandi kröfur. Meirihluti markaðsstaða sem höfðu undirritað Vöruöryggisheitið gripu til viðeigandi ráðstafana og fjarlægðu skráningar um leið og þær voru tilkynntar af markaðseftirlitsyfirvöldum. Hins vegar, lagði aðeins takmarkaður fjöldi markaðsstaða sig fram um að fjarlægja svipaðar skráningar sem aðrir seljendur hafa höfðu skráð á verkvangana sína.

Á mynd 9 sjást helstu ráðstafanir sem gripið var til¹⁰.

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32009L0048>

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019D0417&from=EN>

⁷ <https://ec.europa.eu/rag/#/screen/home>

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32019R1020>

⁹ Tilkynntar niðurstöður eru byggðar á upplýsingum sem liggja fyrir þann 01/04/2022. Með flokknum „ekki tilkynnt“ er átt við tilvik þar sem áhættumat var enn í gangi á þessum degi.

¹⁰ Tilkynntar niðurstöður eru byggðar á upplýsingum sem liggja fyrir þann 01/04/2022. Flokkurinn „ekki tilkynnt“ vísar til tilvika þar sem aðgerðir voru enn í gangi á þessum degi.

Ennfremur, þegar alvarleg áhætta er auðkennd, er markaðseftirlitsyfirvöldum lagalega skylt að senda inn tilkynningu í Öryggisgáttina (samkvæmt grein 12.1 í GPSD¹¹). Í RAPEX-viðmiðunarreglunum¹² er einnig mælt með því að senda inn tilkynningar um ráðstafanir sem gripið hefur verið til gegn vörum sem valda minna en alvarlegri áhættu.

Í kjölfar þeirra aðgerða sem framkvæmdar voru eftir sameiginlega prófunarherferð, var tilkynnt um 56 vörur í Öryggisgáttinni og 5 tilkynningar eru í vinnslu.

Varðandi sjö úrtökin af fljótandi sætum sem talin voru utan úrtaks fyrir þessa aðgerð, voru fjögur þeirra metin af

markaðseftirlitsyfirvöldum sem svo að þau fælu í sér alvarlega áhættu, tvö fælu í sér mikla áhættu og eitt minniháttar áhættu. Tvær af vörum sem metnar voru sem alvarlegar áhættur uppfylltu ekki kröfur REACH reglugerðar nr. 1907/2006 (fyrir kadmíum og þalöt). Engar þessara vara uppfylltu kröfur GPSD þar sem þær voru ranglega markaðssettar sem leikföng. Fljótandi sæti ætti að nota undir stöðugu eftirliti fullorðinna og geta ekki verið hönnuð og birt á þann hátt að foreldrar og börn rugli þeim saman við leikfang, sem leiðir til hættu á að barnið drukknar. Þrjár af sjö vörum voru tilkynntar í gegnum Öryggisgáttina og tvær eru í úrvinnslu.

5. Ályktanir og ráðleggingar

5.1. Ályktanir

Af öllum prófuðum sýnum í úrtaki aðgerðarinnar uppfylltu 84% ekki tæknikröfur gildandi staðla og uppfylltu því ekki grunnöryggiskröfur tilskipunarinnar um öryggi leikfanga. Leikföng sem ætluð eru börnum yngri en 36 mánaða sýndu aðeins hærra bilanatíðni (88%) en leikföng fyrir börn eldri en 36 mánaða (80%), vegna strangari krafna sem gilda um þennan flokk.

Niðurstöður prófananna benda til þess að þó að aðeins lítil fjöldi vara hafi efnafræðilega áhættu í för með sér, uppfyllir stór fjöldi leikfanga ekki vélrænar öryggiskröfur. Gera þarf úrbætur til að vernda neytendur með því að koma í veg fyrir að hættuleg leikföng séu sett á markað ESB.

Þá uppfylltu öll úrtökin (nema eitt) ekki kröfur um viðvaranir, merkingar og leiðbeiningar. Þessir þættir veita foreldrum/ umönnunaraðilum mikilvægar upplýsingar um rétta notkun vörunnar, þannig að þetta felur í sér mikla áhættu í heildina.

Markaðseftirlitsyfirvöld gáfu út 56 tilkynningar í gegnum Öryggisgáttina byggðar á niðurstöðu þessarar sértæku aðgerðar sem tengist tilteknum vörum (5 tilkynningar til viðbótar eru í vinnslu) og fóru fram á að rekstraráðilar fjarlægji 74 vruskráningar frá markaðsstöðum / netverslunum fyrir úrtök sem metin voru með alvarlega áhættu, mikla áhættu, miðlungs áhættu og í sumum tilvikum (6 úrtök) einnig litla áhættu.

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32001L0095>

¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=LEGISSUM%3A4390682>

5.2. Tillögur til hagsmunaaðila

Fyrir neytendur

Markaðstaðir á netinu. Neytendur ættu að sýna aðgát þegar þeir kaupa af netmarkaði, sérstaklega ef seljendur eru ekki staðsettir í ESB. Neytendasamtök og prófunarherferðir geta veitt áreiðanlegar vöruumsagnir.

Framfylgd reglnanna er sérstaklega erfið þegar seljendur eru staðsettir utan ESB. Í þessum tilvikum gætu markaðseftirlitsyfirvöld gripið til þess sem síðasta úrræði að loka fyrir viðkomandi vefsíður (samkvæmt reglugerð 1020), ef aðrar ráðstafanir skila ekki árangri. Þess vegna ættu neytendur að sýna aðgát þegar þeir kaupa frá seljendum í þriðja landi.

Viðvaranir, merkingar og leiðbeiningar. Neytendur ættu að huga sérstaklega að viðvörnum, merkingum og leiðbeiningum sem fylgja vörum.

- Á vöruumbúðunum skulu vera CE-merki, heimilisfang innan ESB og viðeigandi viðvaranir. Þetta ætti að vera fánlegt á þjóðtungum sölulandsins.
- Að því er varðar leikföng ættu neytendur að athuga hvort aldursmerkingar séu viðeigandi fyrir barnið og huga sérstaklega að þeim leikföngum sem greinilega eru ætluð börnum yngri en 36 mánaða, jafnvel þótt þau séu með aldursviðvörnum sem gefur annað til kynna.
- Til að nota vörur á öruggan hátt ættu neytendur að lesa leiðbeiningarnar vandlega. Fullorðnir ættu að fylgja helstu leiðbeiningum og farga umbúðunum á öruggan hátt. Þeir ættu að halda merkinu.

Fylgist með Öryggisgáttinni. Fylgjast skal með öryggisgáttarkerfinu reglulega þar sem það inniheldur viðeigandi upplýsingar um innkallaðar og bannaðar vörur. Öll öryggisvandamál sem greind eru ætti alltaf að tilkynna til þar til bærs markaðseftirlitsyfirvalds.

Fyrir evrópsk og staðbundin yfirvöld

Haldið leikföngunum sem seld eru á netinu undir eftirliti.

- Með hliðsjón af mikilli bilanatíðni þeirra vara sem teknar voru í úrtakið og prófaðar í þessari aðgerð ætti að hafa áframhaldandi markaðseftirlit bæði á markaðsstöðum og netverslunum innan ESB og utan ESB. Hvort sem mistökin við að uppfylla kröfur eru stjórnsýsluleg (t.d. ekkert heimilisfang) eða alvarleg öryggisvandamál, er mikilvægt að markaðseftirlitsyfirvöld hafi samband og upplýsi markaðsstaði og biðji þá um að fjarlægja hlutina eða leiðrétt merkingar.
- EB og markaðseftirlitsyfirvöld ættu að halda áfram að vinna með markaðsstöðum á netinu til að nýta alla möguleika Vöruöryggisheitisins. Markaðseftirlitsyfirvöld gætu íhugað að kanna bæði markaðsstaði sem hafa undirritað Vöruöryggisheitið og þá sem hafa ekki gert það. Hvetja ætti markaðseftirlitsyfirvöld til að nota vefskriðtöl EB til að fylgjast með því hvort vörur sem tilkynntar eru um Öryggisgáttina og bannaðar eru til sölu á innri mörkuðum Evrópu séu enn seldar í netverslunum eða á öðrum markaðsstöðum á netinu.

Samstarf markaðseftirlitsyfirvalda og tollgæslu.

Markaðseftirlitsyfirvöld ættu að hafa náið samstarf við tollgæslu til að koma í veg fyrir að óöruggar vörur komist inn á ESB-markaðinn.

Fyrir rekstraraðila

Gætið að eigin skyldum samkvæmt gildandi löggjöf.

Verið meðvituð um allar viðeigandi lagalegar kröfur. Áður en leikföng eru sett á markað skal ganga úr skugga um að þau séu hönnuð og framleidd í samræmi við tilskipun um öryggi leikfanga (2009/48/EB) og viðeigandi öryggisstaðal fyrir leikfang (EN 71). Leikföng ættu að vera rétt CE-merkt (þetta gefur til kynna að öryggisfirlit, td með tilliti til hættulegra efnamagns, hafi farið fram). Hægt er að biðja um samræmisýfirlýsingu sem sönnun.

Markaðsstaðir sem hafa undirritað Vöruöryggisheitið ættu að gera allt sem í sínu valdi stendur til að bera kennsl á vöruskráningar sem svipar til þeirra sem tilkynningarnar á Öryggisgáttinni taka til, til að forðast að sama óörugga varan birtist undir öðrum skráningum.

Merking og umbúðir. Merkingar eru mikilvægar og ættu að koma skýrt fram á vefsíðum þar sem vörurnar eru seldar.

- Öll leikföng ættu að vera merkt með tegund, lotu, rað- eða tegundarnúmeri eða öðrum merkingum sem gera kleift að bera kennsl á þau.
- Byggt á kröfum reglugerðar (ESB) 2019/1020¹³, þarf hverri vöru sem fellur undir 4. grein sem kemur inn í ESB að fylgja nafn og tengiliðsupplýsingar þess einstaklings innan ESB sem ber ábyrgð á þeim.
- Merkingar og viðvaranir verða að vera sértækar fyrir viðkomandi leikfang og þurfa einnig að vera þýddar á þjóðtungur þess lands þar sem varan er seld.
- Aldursviðvaranir verða að vera réttar. Leikföng sem eru greinilega hönnuð fyrir börn yngri en 36 mánaða ættu að fylgja kröfum fyrir þennan flokk og ættu ekki að vera með aldersviðvörum sem gefur til kynna að leikfangið sé ekki ætlað yngri börnum.
- Leikfangaumbúðir verða að uppfylla strangar öryggiskröfur leikfanga.
- Plastleikföng eins og vatnaleikföng, skotleikföng og leikfangadúkkur hafa sérstakar hættur í för með sér og þeim ætti að fylgja sérstakar viðvaranir.

Verið meðvituð um hættuna á því að setja vörur á markað á villandi hátt sem leikföng.

Vörur sem eru ekki leikföng ætti ekki að markaðssetja og hanna á þann hátt að það gæti líklega leitt til þess að foreldrar og börn rugli þeim saman við leikföng. Til dæmis eru fljóttandi sæti ekki leikföng og skulu ekki hafa leikgildi sem gæti ruglað neytendur eða leitt til þess að foreldrar skilja börn sín eftir eftirlitslaus meðan þau eru notuð. Þau ættu að vera hönnuð og framleidd í samræmi við GPSD-kröfur um kennslutæki og staðal EN 13138. Þessar vörur þurfa ekki CE-merki.

Tryggið samvinnu milli markaðsstaða og þriðja aðila seljenda.

Markaðsstaðir á netinu og seljendur ættu að hafa náð samstarf, sérstaklega þegar innkallanir eru framkvæmdar. Nota skal mismunandi leiðir til að upplýsa neytendur um innköllun eða öryggisvandamál sem tengjast tilteknum vörum.

¹³<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32019R1020>

1. Hvað er CASP?

Samræmd starfsemi um öryggi vöru (CASP) gerir markaðseftirlitsyfirvöldum aðildarríkja innan Evrópusambandsins (ESB)/Evrópska efnahagssvæðisins (EES) kleift að vinna saman til að efla öryggi vara sem settar eru á innri markað ESB.

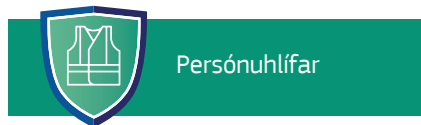
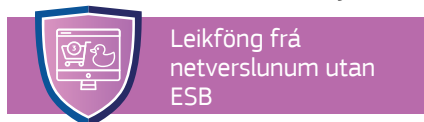
Sértækar aðgerðir sem tengjast tilteknum vörum (PSA) prófa mismunandi tegundir vara sem gætu stofnað öryggi neytenda í hættu. Vörurnar eru valdar og þeim safnað saman af viðkomandi markaðseftirlitsyfirvöldum og þær eru prófaðar með prófunaráætlun sem var samþykkt í sameiningu.

Aðgerðir þvert á vöruflokka (HA) bjóða upp á vettvang fyrir markaðseftirlitsyfirvöld til að skiptast á hugmyndum og bestu starfsháttum. Undir leiðsögn sérfræðings eru þróaðar sameiginlegar nálganir, ferli og verkfæri til markaðseftirlits.

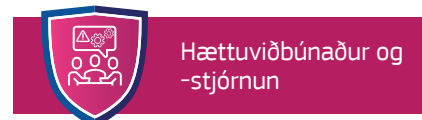
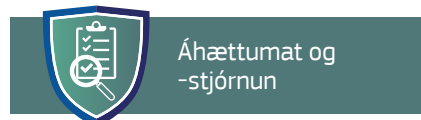
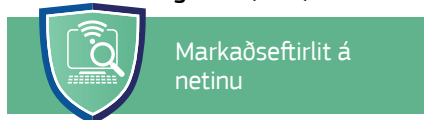
Blandaðar aðgerðir greiða fyrir láréttum samræðum og sjá um prófunarherferðir. Niðurstöðurnar eru notaðar til að próa sameiginlega nálgun og aðferðafræði.

CASP 2021 felur í sér fimm tegundir sértækra aðgerða sem tengjast tilteknum vörum, þrjár hliðstæðar aðgerðir og eina blandaða aðgerð. Viðkomandi markaðseftirlitsyfirvöld gerðu forval á þessum vörum í samráði við Stjórnarsvið réttinda og neytenda hjá framkvæmdastjórninni (DG JUST).

Sértækar aðgerðir sem tengjast tilteknum vörum (PSAs)

Hliðstæðar aðgerðir (HAs)

Hlutverk og ábyrgð

EISMEA

- Samningsyfirvald – hefur umsjón með stjórnsýslutengdum samskiptum við verktaka af hálfu Stjórnarsviðs réttinda og neytenda hjá framkvæmdastjórninni (DG JUST)
- Hefur eftirlit með og samþykkir allar samningsbundnar afhendingar

Verktakinn EY/Pracsis

- Hefur umsjón með innleiðingu og skipulagningu aðgerðanna
- Veitir tæknilegan og stöðbyggðan bakgrunn
 - Ber ábyrgð á tilkynningu, samskiptum og dreifingu niðurstaðna

Markaðseftirlitsyfirvöld aðildarríkja ESB/EES

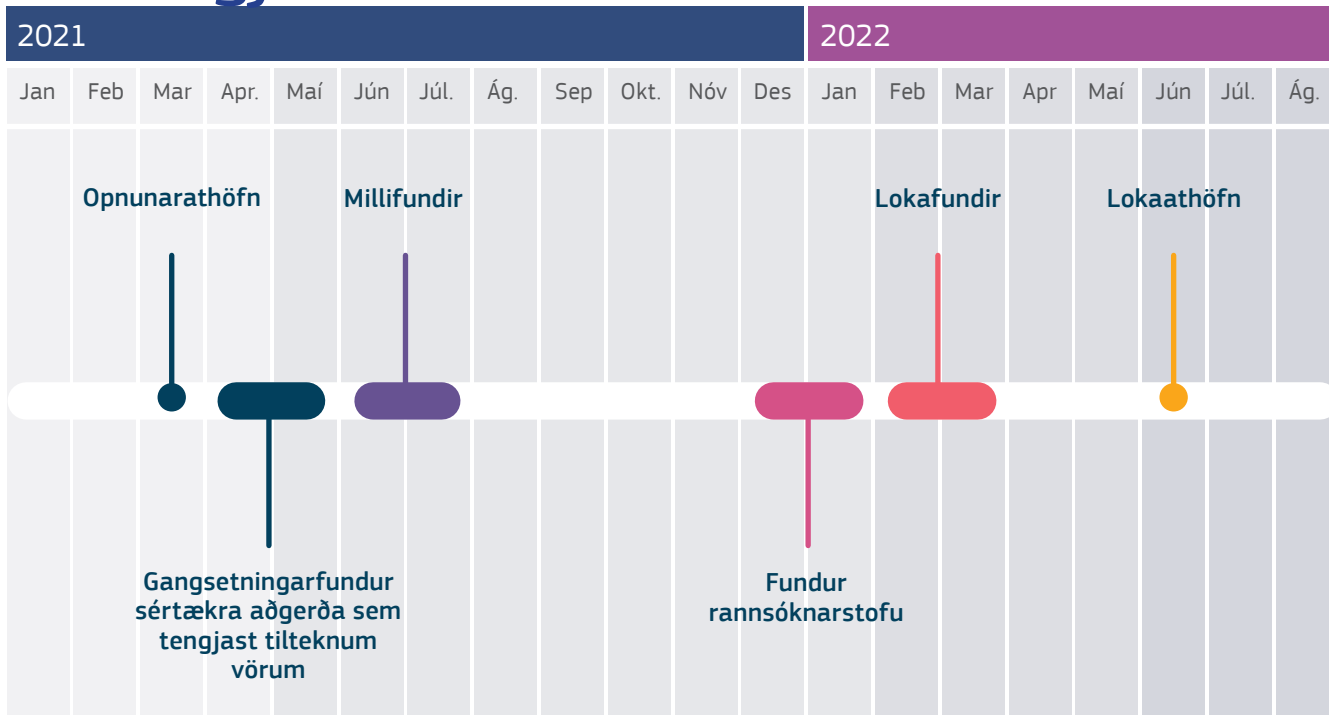
Tæknisérfræðingur (einn fyrir hverja aðgerð sem tengist tiltekinni vöru)

- Veitir markaðseftirlitsyfirvöldum tæknilegar ráðleggingar og leiðsögn
- Aðstoðar við drög að úrtaks- og prófunaráætlun og velur hagstæðustu prófunarstofuna
- Greinir niðurstöður og hjálpar til við að meta áhættu og leggur til ráðleggingar

DG JUST

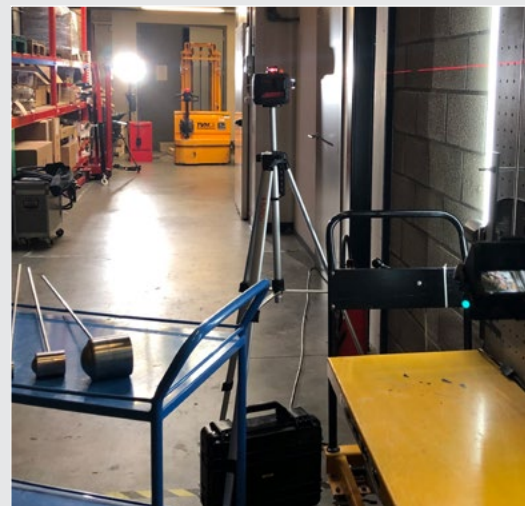
- Hefur eftirlit með áætlanagerð og framkvæmd CASP-verkefna
- Tryggir forystu í verklegum aðgerðum, stjórnun þeirra og innleiðingu
- Aðstoðar markaðseftirlitsyfirvöld og veitir þeim leiðsögn

2. Vinnuáætlun sértækra aðgerða sem tengjast tilteknum vörum

Samfelld innri samskipti í gegnum Wiki Confluence-verkvanginn

UPPHAF	ÚRTAK OG PRÓFUN	TILKYNNING	YTRI SAMSKIPTI
Gagnarannsókn	Útboðsferli prófunarstofa	Áhættumat	Þróun samskipta-verkfæris
Umfang	Val og samþykkt á prófunarstofu	Samræming aðgerða sem markaðseftirlitsyfirvalda	Þróun samskipta-skilaboða
Drög að prófunar- og úrtaksáætlun	Úrtak og flutningur	Drög að lokaskýrslum	Gangsetning upplýsinga-herferðar
Leit að prófunarstofu	Prófunarferli og prófunarskýrslur	Förgun eða endursending prófunarvara til markaðseftirlitsyfirvalda	Mat á áhrifum

3. Verkfæri og ferli

0

Forferli CASP

Réttinda- og neytendasvið hjá framkvæmdastjórninni (DG JUST) heldur fund til að velja vörflokka. Fimm vörflokkar CASP 2021 voru valdir af markaðseftirlitsyfirvöldum í samráði við Réttinda- og neytendasvið hjá framkvæmdastjórn ESB (DG JUST).

1

Samþykkt á prófunar- og úrtaksáætlunum

Tæknisérfræðingar leggja drög að áætlunum í samræmi við endurgjöf markaðseftirlitsyfirvalda og þeirri fjárhagsáætlun sem fyrir hendi er. Drögin eru tekin fyrir á upphafsundi og svo aðlöguð og samþykkt af markaðseftirlitsyfirvöldum í gegnum Wiki.

2

Val á rannsóknarstofu

Starfsfólk verktakans skráir rannsóknarstofur og hefur samband við þær til að safna upplýsingum um verð og öðrum upplýsingum. Útböðsferlið hefst eftir upphafsfundinn og tilboðin metin. Þegar millifundir eiga sér stað velja markaðseftirlitsyfirvöld rannsóknarstofu.

6

Upphleðsla aðgerðarferla í verkfæri til leiðbeiningar um áhættumat

Aðgerðarferlunum sem þróuð voru í verkefninu var hlaðið upp í verkfæri til leiðbeiningar um áhættumat (RAG).

5

Áhættumat

Tæknisérfræðingur og markaðseftirlitsyfirvöld þróa aðgerðarferli byggð á þeim vörum sem valdar voru á fundi rannsóknarstofu og meta áhættu þeirra. Markaðseftirlitsyfirvöld gera áhættumót á öllum vörum sem uppfylla ekki lagalegar kröfur.

4

Próf og afhending prófskýrslna

Prófunarstofan prófar vörurnar samkvæmt samþykktu prófunaráætlun og hleður prófunarskýrslum upp á Wiki. Markaðseftirlitsyfirvöld biðja um og samþykkja skýrslurnar.

3

Söfnun og flutningur vara

Markaðseftirlitsyfirvöld velja vörur af eigin markaði og skrá þær í kóðunarskrá. Eftir að hafa gert forpróf senda markaðseftirlitsyfirvöld vörurnar til rannsóknarstofunnar.

7

Ráðstafanir sem markaðseftirlitsyfirvöld gera

Markaðseftirlitsyfirvöld gera viðeigandi ráðstafanir á viðkomandi vörum og tilkynna í Safety Gate.

8

Ytri samskipti

Ytri samskipti hefjast við lokaatvik. Með henni hefst tveggja til þriggja vikna samevrópsk miðlunarherferð.

Verkfæri

Hljóð- og myndskaið sem send voru til neytenda og almennings voru gerð fyrir hverja sértæka aðgerð sem tengist tiltekinni vöru, blandaða aðgerð og CASP 2021-verkefnið í heild.

Myndrit fyrir rekstraraðila voru gerð fyrir CASP 2021-verkefnið, fyrir hverja sértæka aðgerð sem tengist tiltekinni vöru og fyrir blandaða aðgerð.

Lokaskýrslur voru gerðar fyrir hverja aðgerð og fyrir CASP 2021-verkefnið. Þær eru þýddar yfir á öll opinber tungumál ESB, en einnig yfir á norsku og íslensku.

Rásir

Efni er miðlað með:

- [Vefsvæði öryggisgáttar](#)
- [Vefsvæði EC CASP](#)
- [Samfélagsmiðlum réttinda og neytenda hjá framkvæmdastjórninni \(DG JUST\)](#)
- Samskiptarásum markaðseftirlitsvalda hvers lands
- Viðkomandi fjölmiðlum og öðrum hagsmunaaðilum.

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUSAMBANDSINS

Directorate-General for Justice and Consumers

Directorate Consumers

Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System

Email: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Framkvæmdastjórn Evrópusambandsins ber ekki ábyrgð á neinum afleiðingum sem stafa af endurnotkun þessarar útgáfu.

© Evrópusambandið, 2022.

Endurnotkunarstefna skjala framkvæmdastjórnar Evrópusambandsins er framkvæmd á grundvelli ákvörðunar framkvæmdastjórnarinnar 2011/833/ESB frá 12. desember 2011 um endurnotkun skjala framkvæmdastjórnarinnar (Stjt. ESB L 330, 14.12.2011, bls. 39). Endurnotkun þessa skjals er heimil, nema annað sé tekið fram, samkvæmt Creative Commons Attribution 4.0 (CC-BY 4.0) notendaleyfi (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Það þýðir að endurnotkun er leyfð að því gefnu að uppruna sé getið og allar breytingar tilgreindar.

Fyrir notkun eða afritun efnispáttá sem ekki eru í eigu Evrópusambandsins gæti þurft að leita leyfis hjá viðkomandi réttihöfum.

Upplýsingar um Evrópusambandið á öllum opinberum tungumálum ESB er að finna á Evrópuvefnum:

https://europa.eu/european-union/index_en

Publications Office
of the European Union

Lúxemborg Útgáfuskrifstofa Evrópusambandsins, 2022

PDF ISBN 978-92-76-51726-9 doi:10.2838/671278 DS-09-22-155-IS-N